

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 812 **din 17.11.2021**

Dosar nr: 322/ 2020

Petiția nr: 2702/ 11.05.2020

Petent: Asociația Centrul Rromilor Amare Rromentza

Reclamat:

Postul de Televiziune Realitatea Plus prin Geopol International SRL

Obiect: petentul sesizează cu privire la declarațiile făcute în data de 01.05.2020 la postul de televiziune Realitatea Plus, în emisiunea Lupta pentru România, declarații făcute la adresa romilor.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. Asociația Centrul Rromilor Amare Rromentza cu sediul în București, Sector 4, Str. Constantin Bosianu nr. 15

Numele și sediul părții reclamate/martorilor

2. cu adresa de comunicare a actelor de procedură la Postul de Televiziune Realitatea Plus cu sediul în București, Șoseaua București – Ploiești nr. 172 – 176, corp A, etaj 3, cam. 5, sector 1 (Clădirea Willbrook)

3. Postul de Televiziune Realitatea Plus reprezentant prin Geopol International SRL cu sediul în București, Sector 1, Str. Constantin Budisteanu nr. 11 Bis

II. Procedura de citare a părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa nr. 2702/27.07.2020 a fost citată petenta, iar prin adresele nr. 4524/27.07.2020 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 6-8 la dosar).

6. Petentul a transmis la dosar o solicitare prin care și-a exprimat dorința cu privire la participarea în cadrul ședinței de audieri a părților din dosar (comunicată prin email la data de 11.08.2020).

7. Prin adresa înregistrată cu nr. 4855/10.08.2020, partea reclamată a depus un punct de vedere (filele 10-13 la dosar) și și-a exprimat acordul cu privire la soluționarea în lipsă a petiției.

8. Prin adresele nr. 5675/17.09.2021 au fost citate părțile pentru ședința de audieri din data de 20.10.2020, orele 10,00.

9. A fost reluată procedura de citare a părților, acestea fiind recitate pentru ședința de audieri din data de 23.03.2021, orele 11,30 (adresele nr. 1295/18.02.2021).

10. La ședința de audieri a fost prezentă petenta, părțile reclamate fiind absente însă au comunicat punctul de vedere conform termenului acordat în citație.

11. Prin adresa nr. 2665/07.04.2021, s-a comunicat petentei punctul de vedere depus de partea reclamată (fila 49 la dosar).

12. Petenta nu a mai depus la dosar note sau concluzii scrise sau alte documente.

13. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

14. Prin adresa nr. 2702/11.05.2020, petenta sesizează Consiliul cu privire la declarațiile făcute pe postul de televiziune Realitatea Plus.

15. În fapt, petenta arată următoarele:

15.1 În cadrul emisiunii *Lupta pentru România* difuzată pe postul de televiziune Realitatea Plus din data de vineri, 01.05.20220, s-au făcut afirmații discriminatorii și denigratoare la adresa organizațiilor minorității naționale a romilor.

15.2 În cadrul respectivei emisiuni, unul dintre prezentatorii emisiunii, a făcut următoarele afirmații: *"păi eu l-am apreciat pe domnul, mi s-a părut că e un țigan răsărit, dar (...) aș fi foarte curios dacă am face și noi, presa, un audit, la câți bani au încasat niște ONG-uri tocmai pentru a ajuta statul român să reintegreze, fie printr-o reconversie profesională, fie prin obligativitatea de a susține statul român în școală pe minoritarii noștri țigani, câți bani au încasat ONG-urile și cu ce rezultat"*.

16. Petenta consideră aceste afirmații ca fiind tendențioase, răuvoitoare și denigratoare la adresa organizațiilor minorității naționale a romilor, în special ONG-urilor care accesează fonduri europene pentru a implementa proiecte adresate cetățenilor români de etnie romă.

17. Totodată, petenta consideră că moderatorul, prin folosirea, cu obstinație, a termenului "țigan", exonym jignitor, demonstrat peiorativ inclusiv în Dicționarul Explicativ al Limbii Române, încalcă dreptul constituțional al oricărei minorități naționale la auto-denumire.

18. În concluzie, petenta consideră că prin afirmațiile publice făcute, încalcă demnitatea și prejudiciază imaginea organizațiilor minorității naționale a romilor, în conformitate cu articolul 15 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și solicită să se ia măsurile care se impun în vederea sancționării părții reclamate.

19. La dosar nu au fost depuse alte înscrisuri în susținerea celor declarate de petentă.

Susținerile părții reclamate

20. Prin adresa nr. 4855/10.08.2020 și revenire la ședința de audieri (nr. 2142/18.03.2021), partea reclamată a depus un punct de vedere prin care arată următoarele:

20.1 Petenta consideră că folosirea, de către moderator, în mod peiorativ a termenului “țigan” în loc de “rom” ar avea caracter jignitor, încălcând dreptul constituțional al oricărei minorități naționale la auto denumire.

20.2 Afirmățiile moderatorului ce fac obiectul petiției sunt următoarele:

- Referitor la domnul. a afirmat “mi s-a părut că e un țigan răsărit”
- Referitor la ONG-urile care accesează fonduri europene, afirmațiile moderatorului au fost în sensul efectuării unui audit în scopul verificării modalității în care au fost folosiți banii europeni și care au fost rezultatele obținute.

20.3 Se arată că, analizând preținsele afirmații jignitoare, se poate constata faptul că, pe de o parte, termenul “țigan” nu a fost folosit cu obstinație așa cum afirmă petenta, termenul fiind folosit de două ori în text, și nici în sens jignitor, în condițiile în care cetățenii de etnie romă sunt cunoscuți și recunoscuți ca fiind țigani. Termenul “țigan” atribuit romilor nu este folosit în sens peiorativ, majoritatea populației de etnie romă identificându-se cu acest termen.

20.4 În continuarea expunerii, partea reclamată arată că în Dicționarul etimologic al limbii române, termenul “țigan” (*Al. Ciorănescu, Dicționarul etimologic al limbii române, Edit. Saeculum I.O., București, 2002, p. 785*) prezintă și varianta “ațigan”, provenit din grecescul “(a)tsiganos”, prin intermediul slavului “(a)ciganinu”. Este de remarcat existența permanentă a celor doi termeni echivalenți atât în limba greacă, în limbile slave cât și în limba română, ceea ce duce în mod clar la o contradicție dacă se acceptă că din punct de vedere etimologic au sensuri opuse. În dicționarele de greacă veche (*M. A. Bailly, Dictionnaire grec-frangais, Edit. Librairie Hachette, Paris, 1928*), nu se găsesc termeni asemănători celor doi puși în discuție, ceea ce dovedește că cei doi termeni au apărut cel mai devreme în medio-greacă cu referire la țigani.

De asemenea, se arată că în dicționarele de neogreacă se află termenii echivalenți) “sonagist” *Lambros Peținis, Dicționar grec-român, Edit. Vox, București, 1995, p. 402a*) și ,etnelavhce irimuned ac ,“nagița” vitcepser iș “nagiț” ed aițacifinmes uc “sonagista” fără nicio trimitere la sensurile peiorative “de neatins, intangibil, păgân, impur” sau alte sensuri. Acest fapt conduce la presupunerea că, inițial, fiecare dintre cei doi termeni aveau o semnificație anume, diferită, dar convergentă și că etimologia acestor cuvinte trebuie să fie căutată în altă parte decât în limba greacă.

Concluzionând, partea reclamată consideră că orice populație care apare într-un loc anume are deja conștiința unei identități pe care trebuie să o declare celor cu care vine în contact și, în același timp, trebuie ținut cont și de percepția pe care cei din jur o au privind existența acestei populații. Din aceste motive, romii (țiganii) dispuneau atât de un apelativ de identificare folosit de ei înșiși pentru a se referi la propria populație: rrom, dom sau lom (*Angus Fraser, Țigani, Edit. Humanitas, București, 1998, p. 33*), cât și de un apelativ dat de alte populații. Din moment ce ipotezele referitoare la migrarea țiganilor impun ideea că aceștia au plecat din India de Nord și/sau din ținuturile

adiacente acestei zone, rezultă că în prima parte a itinerariului au parcurs teritorii locuite de populații care vorbeau limbi înrudite cu limba lor. Din acest motiv, este de presupus că țiganii au plecat și au trecut prin lume cu apelative asemănătoare celui de IX eleloces nid itșecerg eletnemucod ed etalanmes „ionagnihtha”-XII.

21. Potrivit legii, CNCD îi revine obligația de a stabili dacă au fost încălcate prevederile art. 15 din OG nr. 137/2000 și dacă există răspunderea persoanei juridice, sau a moderatorului. În ipoteza întrunirii elementelor constitutive ale contravenției.

Raportat la aspectele de fapt invocate de petenta în cererea sa, respectiv afirmațiile moderatorului. din emisiunea *Lupta pentru România* difuzată pe postul de televiziune Realitatea Plus din data de vineri, 01.05.20220, se observă faptul că, în ceea ce privește solicitarea petentei de încadrare a faptei constatate în prevederile art. 15 din OG nr. 137/2000, nu sunt întrunite condițiile cumulative pentru incidența acestui text de lege, pentru că nu a fost dovedită existența scopului pe care îl implică încălcarea dreptului de demnitate.

22. În acest sens, se poate avea în vedere faptul că din analiza afirmațiilor moderatorului. nu rezultă faptul că ar exista intenția de a leza demnitatea etniei rome sau crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv, fata de ONG-urile care obțin fonduri europene, fapt care denotă lipsa vinovăției, ca element constitutiv al răspunderii contravenționale.

23. În concluzie, partea reclamată consideră că petiția este nefondată, afirmațiile moderatorului fiind făcute în deplină legalitate fără a li se putea atribui caracter peiorativ si jignitor la adresa unei persoane sau a unei entități juridice de drept privat care acceseaza fonduri europene.

24. În ceea ce privește solicitarea petentei de încadrare a faptei constatate în prevederile art. 15 din OG nr. 137/2000, partea reclamată apreciază că nu sunt întrunite condițiile cumulative pentru incidența acestui text de lege, pentru că nu a fost dovedită existența scopului pe care îl implică încălcarea dreptului de demnitate. Scopul prevăzut de lege, în acest sens, nu poate fi instigarea autorităților statului la efectuarea unui audit privind folosirea, de către respectivele ONG-uri a banilor europeni. Pe de alta parte, din analiza afirmațiilor moderatorului nu rezultă faptul că ar exista intenția de a leza demnitatea etniei rome sau crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv, fapt care denotă lipsa vinovăției, ca element constitutiv al răspunderii contravenționale.

25. Partea reclamată nu a mai depus alte înscrisuri sau probe la dosar în susținerea celor menționate în punctul de vedere.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

26. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra limitei libertății de exprimare fiind supuse analizei afirmațiile părții reclamante realizate în cadrul emisiunii *Lupta pentru România* difuzată pe postul de televiziune Realitatea Plus din data de vineri, 01.05.2020.

27. În drept, în soluționarea prezentei sesizări apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare OG nr. 137/2000).

28. Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile reclamatului, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

29. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- să fie necesară într-o societate democratică și
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

30. Prima cerință, cea a *existenței unei prevederi legale*, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2, alin. (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2, alin. (8) din OG nr. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

31. Raportat la scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane.

32. Protecția demnității unor grupuri constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile din emisiune, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul categoriei sociale,
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup – astfel cum prevede art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

33. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

34. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

35. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

36. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, *Convenția*

Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.) În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „*margine de apreciere*” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „*nevoi sociale presante*”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

37. În scopul de a determina dacă substraturile afirmațiilor moderatorului din emisiunea difuzată pe postul de televiziune în data de 01.05.2020, obiect al prezentei sesizări, constituie instigare la ură prin care se încalcă dreptul la demnitate al persoanelor de etnie romă, Colegiul director va examina: *obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, rolul în societate al persoanei*, autorul afirmațiilor din emisiune.

Obiectivul urmărit de reclamată

38. Obiectivul urmărit de reclamat este important: a dorit acesta să disemineze prin afirmarea opiniei sale în emisiune și informarea publicului cu privire la un subiect?

În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a părții reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

39. Colegiul director apreciază că, în speță, prezentarea părții reclamate a avut rolul de a informa publicul cu privire la anumite aspecte în ceea ce privește unele categorii de ONG-uri care obțin și absorb fonduri europene, organizații contemporane cu acțiunile privind integrarea și incluziunea persoanelor de etnie romă.

Contextul în care a fost făcută afirmația

40. Afirmațiile au fost făcute în cadrul emisiunii *Lupta pentru România* difuzată pe postul de televiziune Realitatea Plus din data de vineri, 01.05.20220, post de televiziune la care partea reclamată este moderator, prezentator al emisiunii.

41. Partea reclamată își exprimă propria opinie la adresa unor persoane și a unor entități juridice de drept privat care accesează fonduri europene, în ceea ce privește o anumită categorie de ONG-uri și persoane care au avut anumite atitudini, scopul fiind exprimarea unor păreri privind folosirea de către respectivele entități a banilor europeni.

42. Astfel, Colegiul director nu poate decât să constate faptul că în prezenta cauză nu s-a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru opinia publică, cu privire la opțiunea părții reclamate, neaducând atingere persoanelor de o anumită categorie socială.

Conținutul afirmației

43. Partea reclamată a afirmat ca moderator, în cadrul emisiunii *Lupta pentru România* difuzată pe postul de televiziune Realitatea Plus din data de vineri, 01.05.20220, afirmații din care se desprinde următorul text:

“...*păi eu l-am apreciat pe domnul, mi s-a părut că e un țigan răsărit, dar (...) aș fi foarte curios dacă am face și noi, presa, un audit, la câți bani au încasat niște ONG-uri*

tocmai pentru a ajuta statul român să reintegreze, fie printr-o reconversie profesională, fie prin obligativitatea de a susține statul român în școală pe minoritarii noștri țigani, câți bani au încasat ONG-urile și cu ce rezultat”.

Rolul în societate al persoanei, autor al afirmațiilor

44. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul, poziția autorului textului din articol supusă controlului este determinantă. Partea reclamată este un jurnalist recunoscut în social-media, cu o carieră apreciată, fiind o persoană implicată în activitatea de jurnalism și televiziune, autor de cărți în domeniul spiritualitate, ezoterism, politica, psihotronică.

45. Libertatea de exprimare este prețioasă pentru orice persoană dar, în mod deosebit, are un caracter indispensabil pentru persoanele care sunt în categoria formatorilor de opinie, cu o vastă activitate gazetărească. Este esențial pentru jurnaliști să evite comentariile care pot răspândi și pot conduce la creșterea intoleranței atunci când se exprimă în spațiul public.

Modul în care au fost făcute afirmațiile

46. Colegiul director urmează a analiza modul în care au fost făcute afirmațiile din emisiunea respectivă. Emisiunea a fost difuzată pe postul de televiziune Realitatea Plus din data de vineri, 01.05.20220.

47. Colegiul director apreciază că exprimările prezentatorului folosite în emisiune nu sunt cele mai fericite însă declarațiile din cuprinsul emisiunii nu sunt de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, **încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar**. Din analiza afirmațiilor moderatorului nu rezultă faptul că ar exista intenția de a leza demnitatea etniei române sau crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv la adresa acestora sau la adresa organizațiilor minorității naționale a romilor.

48. Una dintre principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, **chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se „hrănește” din libertatea de exprimare** (ibidem, pct. 66). Marginea de apreciere a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul declarației este un autor cunoscut/o personalitate, opiniile formulate având un larg impact.

49. Totuși, o ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit, caz în care nu se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare. Reiterăm faptul că este esențial pentru persoanele cu activitate jurnalistică ca atunci când se exprimă în public, să manifeste o responsabilitate corespunzătoare poziției lor.

O ingerință a statului ar fi fost justificată dacă ar fi existat orice element de incitare expresă la ură pe criteriul etnic, în speță etnia romă. Afirmațiile reclamate au avut în vedere descrierea unor anumite categorii de persoane și organizații nonguvernamentale, respectiv portretizarea celor care se ocupau de activități

care obțin fonduri europene, din care generic făceau parte și persoanele menționate însă nu a avut în vedere denunțarea în mod special a categoriei de persoane încadrate în criteriul etnic, respectiv organizațiile minorității naționale a romilor.

Concluzii

50. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și pluraliste. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

51. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică (CEDO, Lingens c. Austriei).

52. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că „libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

53. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. Exprimarea liberă a opiniilor reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

54. Pentru considerentele de mai sus, având în vedere obiectivul urmărit de către partea reclamată, conținutul declarațiilor, contextul în care au avut loc, rolul în societate al persoanei, autor al afirmațiilor din emisiune, Colegiul director constată că în speță „nu este necesară într-o societate democratică” o ingerință în libertatea de exprimare, fapta sesizată nu constituie contravenție potrivit prevederilor art. 2, alin. (1) și art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2, alin. (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.
2. O copie a prezentei hotărâri va fi comunicată părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 17.11.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – membru, DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru, GRAMA HORIA – membru, HALLER ISZTVAN – membru, – membru, OLTEANU CĂTĂLINA – membru, JURA CRISTIAN – membru,

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

**AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Redactat/Motivat: AND/FL

Data: 28.12.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

